

Rok akademicki: 2019/2020

ID zajęć: 510393

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr Sylwia Gwiazdowska-Stańczak

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 2 / 30

Jezyk wykładowy: Język polski

Kierunek studiów:

Lokalizacja w planach rocznych: Rok - Semestr

Punkty ECTS:

Forma zaliczenia: Nie sklasyfikowany

Cele przedmiotu:

- Celem zajęć jest zapoznanie studentów z różnymi rodzajami dysfunkcji szkolnych.
- Wskazanie ich różnych źródeł (wielorakich podmiotów uczestniczących w funkcjonowaniu systemu szkolnego).
- Przeanalizowanie procesu rozwoju poszczególnych dysfunkcji, opisanie ich skutków dla poszczególnych podsystemów szkolnych oraz ich uczestników.

Wymagania wstępne:

Znajomość - psychologii rozwojowej, psychologii klinicznej dzieci i młodzieży, psychologii klinicznej i psychopatologii

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

WIEDZA

W1. Zna rodzaje dysfunkcji i rozumie ich źródło

W2. Wymienia sposoby postępowania z uczniem zdolnym i wymagającym wsparcia.

W3. Posiada umiejętność definiowania i opisywania objawów różnych typów dysfunkcji szkolnych, różnicowania stopnia ich zaawansowania, prognozowania ich rozwoju oraz skutków.

W4. Dostrzega oznaki dysfunkcji szkolnych na różnych etapach ich zaawansowania.

UMIĘJĘTNOŚCI

U1. Projektowanie sposobów zapobiegania nieprawidłowościom w funkcjonowaniu poszczególnych podsystemów szkolnych, radzenia sobie z dysfunkcjami.

U2. Wyszukiwanie zasobów pozwalających na poprawę nieprawidłowej sytuacji.

U3. Uwrażliwienie na znaczenie nieprawidłowości w funkcjonowaniu szkoły dla jej poszczególnych podmiotów (indywidualnych i grupowych).

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

K1. Posiada wiedzę z zakresu psychologii szkolnej do właściwego projektowania i rozwoju działań edukacyjnych w pracy z uczniem wymagającym wsparcia

K2 Kształtowanie postawy czujności wobec oznak dysfunkcji szkolnych.

Opis zajęć: Psychologia dysfunkcji szkolnych (CE) (PWJŻ) (konwersatorium)

K3 Nastawienie na wykorzystywanie wszystkich dostępnych zasobów systemu szkolnego w przeciwdziałaniu dysfunkcjom.

K4 Odnosi wiedzę z zakresu psychologii szkolnej do właściwego projektowania i rozwoju działań edukacyjnych w pracy z uczniem wymagającym wsparcia

Metody dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne. Sprzęt: rzutnik multimedialny, ekran, laptop.

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Czynne uczestniczenie w zajęciach. Analiza przypadku.

Treści programowe przedmiotu:

Zajęcia 1. Uczeń w środowisku szkolnym, rodzinnym i rówieśniczym.

Zajęcia 2. Agresja i przemoc rozpoznawanie, diagnoza i rozwiązywanie konfliktów.

Zajęcia 3. Psychologiczne procesy nauczania i uczenia się: pamięć, uwaga, myślenie, mowa, motywacja, emocje, zdolności,

Zajęcia 4. Jak wzbudzić wiarę we własne możliwości. Diagnoza trudności szkolnych.

Zajęcia 5. Odmowa realizacji obowiązku szkolnego. Fobia szkolna.

Zajęcia 6. Fobia szkolna. Charakterystyka, przyczyny, formy terapii. Analiza przypadku.

Zajęcia 7. Odmowa realizacji obowiązku szkolnego. Charakterystyka, przyczyny, formy terapii. Analiza przypadku.

Zajęcia 8. Lęk separacyjny. Charakterystyka, przyczyny, formy terapii. Analiza przypadku.

Zajęcia 9. Dysfunkcje związane z nieprawidłową strukturą socjometryczną klasy oraz niekorzystnym statusem ucznia w grupie

Zajęcia 10. Mobbing szkolny. Uwarunkowania. Skutki. Zapobieganie. Radzenie sobie ze zjawiskiem przemocy szkolnej.

Zajęcia 11. Nieprawidłowa dyscyplina szkolna i jej skutki. "Gry szkolne" i radzenie sobie z nimi.

Zajęcia 12. Agresja i przemoc: rozpoznawanie, diagnoza i rozwiązywanie konfliktów.

Zajęcia 13. Sposoby egzekwowania wiedzy. Lęk egzaminacyjny.

Zajęcia 14. Typ motywacji, obraz siebie, stany emocjonalne i ich rola w dysfunkcyjnym radzeniu sobie z zadaniami szkolnymi.

Zajęcia 15. Kryteria dojrzałości szkolnej. Wagary, wagarowicze i ich czas.

Literatura:

Literatura podstawowa:

1. Dembo M. H. (1997). Stosowana psychologia wychowawcza. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.

2. Gordon T. (2000). Wychowanie bez porażek w szkole. Warszawa: PAX.

3. Bee H. (2004). Psychologia rozwoju człowieka, Poznań.

5. Bogdanowicz M. (oprac.), Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu – dysleksja, dysortografia i dysgrafia u uczniów klas IV-VI, Operon, www.akademiaortograffiti.pl.

6. Braun M., (2012). Jak pracować ze zdolnymi? Poradnik dla nauczycieli i rodziców, Warszawa.

7. Brophy J.E. (2011). Motywowanie uczniów do nauki, Warszawa.

Literatura uzupełniająca

- 1.Christopher C.J.,(2009). Nauczyciel – rodzic. Skuteczne porozumiewanie się, Gdańsk..
- 2.Cialdini R.,(2014). Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Sopot..
- Faber A., (2006). Jak mówić do nastolatków żeby nas słuchały – jak słuchać żeby z nami rozmawiały, Poznań.
- 3.Faber A., (2001). Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły, Poznań
- 4.Glasl F.,(2008).. Pomocy – konflikty! Koncepcje – ćwiczenia – metody praktyczne, tł. A. Murzyn, B. Kowalewska, Wyd. Impuls, Kraków.
- 5.Limont W. (red.). (2012). Zdolni w szkole, czyli o zagrożeniach i możliwościach rozwojowych uczniów zdolnych. Poradnik dla nauczycieli wychowawców, Warszawa .
- 6.Nosowska D., Kreczman-Madej R., (2010). 5 największych problemów u dzieci. Poradnik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców, Warszawa.